

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 19. lib. Genes. in quo describitur humanitas
Loth angelis exhibita, à quibus incendio Sodomæ subducitur, sed in
ebrietate cum propriis filiabus coit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

cunias forsan erigere cupis sumptuosas domus? eleemosina tibi præparat æterna tabernacula, si largiter eam dederis. Per aurum tuum quaris lauta convivia, opiparas mensas? eleemosinâ ductrice Angelici convivii hospes eris. Appetis raras & pretiosas vestes? planè splendidius vestimentum comparari nequit illò palliò, quod aperit multitudinem peccatorum, eleemosina vocatum. Arrident tibi arcule, thesauris repletæ? Deo tuas divitias ad usuram impertire: dabit is thesaurum tibi, in quo sunt omnes thesauri divitiarum teste Apostolò, benedictum videlicet filium suum. Quare ex ore Augustini sic alloquitur te Deus: *Sed avarus es? me conveni: ego filium divitem, pauperem propter te feci. Aurum quaris? ille fecit. Familiam quaris? ille fecit. Possessiones quaris? ille fecit. Argentum quaris? ille fecit. Quid quaris tantum, quæ fecit? ipsum accipe, qui fecit. Feneratur Domino, qui miseretur pauperis.*

Considera porro: Quanta sit Misericordia Dei: dum tanto numero impiorum inter impurissimos Sodomitas invento, propter decem tantummodò Justos, si reperti fuissent, pepercisset. Parcet haud dubiè etiam tibi peccator propter paucula, si feceris misericordiæ erga pauperes opera. Et licet in peccatis tuis obsenueris: tamen non diffide cum Sara: fore, ut verum pœnitentiæ partum enitaris, dummodò oblatæ gratiæ velis seriò cooperari.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 19. lib. Genes. in quo describitur humanitas Loth angelis exhibita, à quibus incendio Sodome subducitur, sed in ebrietate cum propriis filiabus coit.

Considera I. QUàm sollicitus sit Deus pro illorum salute, qui ob N.30. necessariam vivendi consuetudinem malis conjuncti vivere debent; ei tamen, quâ possunt industriâ, servire student; Loth enim inter pessimos Sodomitas, quibus convixerat, optimus, Angelos tutelares hîc à Deo recipit, cum ruinæ totius urbis subducentes. Non aliter quilibet servorum Dei: licet non tantum à perveris cingatur sociis, sed ab ipsis Dæmonum larvis, ruinam haud dubiè evadet. Theophila Virgo in persecutione Diocletiani & Maximiniani ad turpe prostibulum tracta; cum calidis precibus Deum castitatis suæ custodem invocasset, angelum Domini lateri suo ad-

E

stan-

stantem quantociùs habuit, factumque est, ut mortuus corrueret ille, qui primus cubile ingredi præsumperat, pudicitie ejus vim illaturus. S. Gregorius Thaumaturgus Cæsareæ ponti Episcopus horrendam persecutionem fugiens: cum in monte se abscondisset, ab homine quodam proditus, undique armatorum manu cingitur; sed illi omnes oculis capti, nil ante se videre poterant, nisi duas arbores sibi oppositas. *S. Greg. Nazianz. in vita ejus.* Et quis nescit: S. Felicem Presbyterum Nolanum inter duos parietes arenarum telis esse defensum à lictoribus? quid igitur Christiane sive in anima sive in corpore ab hostibus timeas mali, si Deum timeas eumque piorum more colas semper? Apostolicam navem intuere, inter procellas fluctuantem & ruinæ vicinam audi exclamare: *Domine, salva nos, perimus.* Matthæi 8. Diceres quidem, illam divinâ ope destitui, dum cernis: Magistrum dormire; sed somnus iste vel maximum futuræ opis indicium erat. Dormiebat hêrcle, ut servos suos pupillam oculorum suorum esse, & velut talem à se conservari ostenderet: sicut enim palpebris clausis pupilla oculi servatur illæsa, ita Magister cœlestis, ut à spumantibus undis discipulos defenderet, in tuto ponendos, palpebras claudit; demonstrans, eos haud aliter, quàm pupillas oculorum à se protegendos. Ingeniosus hic conceptus *Lirani* est, in hunc locum ita scribentis: *Custodivit eos, sicut custoditur pupilla oculi: licet enim Christus permiserit, eos tunc corporaliter perturbari; tamen sollicitè custodivit eos sicut pupillam oculi sui &c.*

- N.31. *Considera 2.* Quomodò homines, qui Sodomitarum instar quærunt suas libidines explere, excæcari soleant; adeò, ut imprimis non videant jacturam divinæ gratiæ & flumen aternæ damnationis, eorum capitibus imminens: ut pariter non videant dispendia famæ, honoris, divitiarum & sanctitatis: demum, ut non videant copiam emergendi, si carnalibus vitiis aliquando fuerint immersti. Hanc cæcitatem ponderosis describit verbis S. Greg. M. in Moral. dicens: *Ex quo luxuria semel mentem occupaverit, vix eum bona cogitare permittit: sunt enim desideria viscosa; quia ex suggestionem oritur cogitatio, ex cogitatione affectio, ex affectione delectatio, ex delectatione consensus, ex consensu operatio, ex operatione consuetudo, ex consuetudine desperatio, ex desperatione peccati defensio, ex defensione gloriatio, ex gloriatioe damnatio.* Quis Salomoni clarissimos sapientiæ infusæ oculos eruit, ut relictò Deò Idola sectaretur, nisi impurus sceminarum amor? in quantam cæcitatem devolutus est
luci-

lucidissimum illud Christianæ Ecclesiæ Sydus Henricus VIII. Angliæ Rex ob impurum amorem, ut legitimam conjugem, jam prolè maculâ donatam, post viginti annos è throno suo propelleret, locò illius ducens unam è gynecæo desumptam mulierem, solâ deformitate celebrem? erat illi oblonga facies, capillus niger, color subflavus, os unò dente ex superiori gingiva præminente descædatum: in dextra manu sextus adnascebatur digitus, sub collo ferebat tumorem, cuius causâ collum & pectus operiebat *Florim. lib. 6. her. c. 2.* ò quàm enorme monstrum adamavit cæcus iste amator? post stupratam Matrem, ipsam filiam duxit, idque ex sententia adulatoris non gravius peccatum esse censuit; quàm gallinæ pullum & matrem ejus comedere? quanta hæc cæcitas? ex qua dein plures aliæ, æternùm deridendæ, ortum suum traxêre. Nihil hîc referam de nota Thestimi cæcitate, qui ob immodicum veneris usum, oculis graviter laborans; cùm audisset, sibi à Venere abstinendum, si oculos servare mallet, responso dedit teste S. Ambrosiô lib. 4. in Luc. *Vale amicum lumen.* Ad luxuriam autem, quæ enarratas hæc cæcitates parturit, vel maximè disponit, vinum largiùs haustum: nam venter merò estuans, ut asserit Hieron. *citò spumat in libidinem;* prout Loth, cæteroquin inter impurissimos Sodomitas castissimus, suò lapsu probavit; dum ebrius adedò obcæcatus est, ut propriis filiabûs abuteretur. Quare si & tu ò Christiane nolis, tam nocivâ cæcitate percuti, fuge vinum, in quo est luxuria.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 20. lib. Genes in quo describitur Raptus Sara perpetratus ab Abimelech, qui à Deo in visione reprehenditur.

Considera: **E**Xterna Christiane pietatis opera, quò fuerint pulchriora. *N. 32.*
 ra & magis à Sanctitate splendida, eò magis obnoxia esse periculo: ne à vana gloria & laudis humanæ appetitu rapiantur corrupenda, instar pulcherrimæ Saræ ab Abimelech raptæ. Quare, ut ab isto periculo reddantur immunia, oportet ea tegere velò bonæ intentionis, quod velum nobis Christus suadet, asserens Matthæi 5. *Videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cælis est. Ut enim fructus arborum, quæ juxta viam publicam plantatæ sunt, rarò*
 E 2 ma-